

B.A. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April-2026 [NEW COURSE]

SAN P9 Ramchandragunchandrakrut - Natyadarpan(Elective-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે નો અનુવાદ કરી તેનું વિવરણ કરો. (૧૪)

- ૧) સુખ દુઃખ સ્વરૂપાયૈ જગતેડસ્ત્યર્પણ યતઃ ।
તજ્જિતં સર્વ વિદ્ધિસ્તૈર્યેષાં, નાટ્યમિદં જગત ॥
- ૨) સ કવિસ્તસ્ય કાવ્યેન મર્ત્યા અપિ સુધાન્ધસઃ ।
રસોર્મિ ઘૂર્ણિતા નાટ્યે યસ્ય નૃત્યતિ ભારતી ॥
- ૩) અવાન્તરાર્થ વિચ્છેદે બિન્દુરચ્છેદ કારણમ્ ।
વ્યાપ્તિ ત્વાત્ સર્વ સંધિના મનુબન્ધઃ સ ઉચ્યતે ॥
- ૪) અભિનેયસ્ય કાવ્યસ્ય ભૂરિ ભેદ ભૂતઃ કિયત્ ।
કિયતોઅપિ પ્રસિધ્ધસ્ય દૃષ્ટં લક્ષ્મ પ્રચક્ષ્મહે ॥

પ્રશ્ન-૨ રામચંદ્ર ગુણચંદ્રનું જીવન અને કવન ચર્ચો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન-૨ અલંકાર શાસ્ત્રમાં રામચંદ્ર અને ગુણચંદ્રનું પ્રદાન વર્ણવો.

પ્રશ્ન-૩ નાટ્યદર્પણના આધારે નાટકનું સ્વરૂપ અને તેના લક્ષણો વિગતવાર સમજાવો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન-૩ નાટ્યદર્પણના વર્ણવેલી પંચ સંધિની સોદાહરણ સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન-૪ 'નાટ્યદર્પણ' માં થયેલી રસ કવિઓની પ્રશંસાની વિગતે ચર્ચા કરો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન-૪ નાટ્યદર્પણના આધારે નાયકના પ્રકારો અને તેની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.

પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. (૧૪)

- ૧) નાયક અને નાયિકાની પસંદગીના નિયમો.
- ૨) નાટ્યદર્પણે સુખદુઃખાત્મક રસ સિદ્ધાન્ત સમીક્ષા ।
- ૩) રૂપકભેદાઃ ।
- ૪) નાટ્ય દર્પણે ઇતિ વૃત્તસ્ય ભેદાઃ ।
